

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Direktiivi sähköisestä laskutuksesta ja täysin sähköiset hankinnat”

(2014/C 114/13)

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Direktiiviä koskevia yleisiä huomioita

1. toteaa, että ehdotuksessaan direktiiviksi sähköisestä laskutuksesta julkisissa hankinnoissa komissio ehdottaa, että Euroopan standardointikomitea (CEN) laatii uuden eurooppalaisen sähköisen laskutuksen standardin ja että jäsenvaltioiden tulee varmistaa, että hankintaviranomaiset ja -yksiköt eivät voi kieltäytyä ottamasta vastaan sähköisiä laskuja, jotka noudattavat eurooppalaista standardia. Näiden sääntöjen olisi komission mukaan tultava voimaan viimeistään 48 kuukauden kuluttua nyt ehdotetun direktiivin voimaantulosta. Alueiden komitea ehdottaa kuitenkin, että sääntöjen olisi tultava voimaan viimeistään 30 kuukauden kuluttua siitä, kun eurooppalaisen standardin viitetiedot on julkaistu direktiivin 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
2. katsoo, että ehdotusta voidaan pitää yhtenä vaiheena siirtymisessä paperittomaan julkiseen hallintoon. Sähköisen laskutuksen tunnustetut hyödyt ovat saaneet useat EU:n jäsenvaltiot vaatimaan sähköisen laskutuksen käyttämistä julkisissa hankinnoissa julkisen sektorin kaikissa tai joissakin osissa. Nämä aloitteet perustuvat kuitenkin usein kansallisiin standardeihin, jotka eivät ole yhteentoimivia.
3. toteaa, että viimeisten vuosien aikana joukko toimijoita on peräänkuuluttanut EU:n tason toimia, joilla edistettäisiin sähköistä laskutusta, ja jopa esittänyt, että sähköisestä laskutuksesta olisi tultava pakollista. Muun muassa Euroopan parlamentti on 20. huhtikuuta 2012 antamassaan päätöslauselmassa viitannut sähköistä laskutusta koskevista kansallisista säännöistä johtuvaan markkinoiden hajanaisuuteen ja korostanut, että tarvitaan yhteisiin lakisäätöihin vaatimuksiin ja teknisiin standardeihin perustuvia yhteentoimivia sähköisen laskutuksen ratkaisuja.
4. muistuttaa, että alueiden komitea on aiemmin ⁽¹⁾ ilmaissut suhtautuvansa myönteisesti sähköiseen tiedonvaihtoon ja sähköisten välineiden hyödyntämiseen erilaisten hankintamenettelyjen yhteydessä, vaikkakin asian valmisteleminen tarvitaan riittävästi aikaa sen vuoksi, että toteuttamisedellytykset ovat erilaisia etenkin pienyrityksissä.
5. korostaa pitävänsä järkevänä, että myös laskutusprosessi, joka muodostaa hankintaprosessin päättävän vaiheen, voidaan toteuttaa sähköisessä muodossa, jotta voidaan lisätä tehokkuutta ja vähentää hallinnon kustannuksia.
6. pitää ehdotettua direktiiviä yhtenä keinona parantaa yhteentoimivuusedellytyksiä ja sisämarkkinoiden toimivuutta. Se helpottaa hankintaviranomaisten ja -yksiköiden sekä niiden tavarant- ja palvelujentoimittajien toimintaa ja pitää kustannukset alhaisella tasolla. Samanaikaisesti voidaan todeta, että rajat ylittävä kauppa on nykyisin vähäistä ja että näin ollen on olemassa vaara, että ehdotetun direktiivin taloudelliset seuraukset muodostuvat suhteettoman suuriksi.
7. toteaa, että ehdotetussa direktiivissä annetaan Euroopan komissiolle valtuudet pyytää asianomaista eurooppalaista standardointiorganisaatiota laatimaan sähköisen laskun perustietojen semanttista tietomallia koskeva eurooppalainen standardi. Näin ollen olennainen osa sisällöstä annetaan sellaisen tahon määriteltäväksi, jolla ei ole lainsäädäntävaltaa. Laadittavan standardin konkreettinen sisältö, jota ei siis vielä ole, on edellytys ehdotuksen toteuttamiskelpoisuuden, mukautustarpeiden ja ehdotuksesta aiheutuvien kustannusten arvioinnille kokonaisuudessaan. Siksi tällä hetkellä ei vielä voida arvioida, onko ehdotus suhteellisuusperiaatteen mukainen.

⁽¹⁾ Alueiden komitea on aiemmin ottanut kantaa ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista, COM(2011) 895 final, sekä ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkisista hankinnoista, COM(2011) 896 final.

8. pitää myönteisenä sitä, että hankintaviranomaisilla ja -yksiköillä on senkin jälkeen, kun EU:n tasolla on laadittu yhteinen standardi, mahdollisuus ottaa vastaan myös muiden standardien mukaisia laskuja ja jopa paperilaskuja, ellei kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä. Se tarjoaa joustavuutta niin hankintaviranomaisille ja -yksiköille kuin niille tavarantoimittajille, jotka käyttävät nykyisin muita standardeja. Vaatimus siitä, että ne hankintaviranomaiset ja -yksiköt, jotka ovat jo ottaneet käyttöön tiettyä standardia noudattavan sähköisen laskutuksen, joutuisivat vaihtamaan uuteen yhteiseen standardiin, aiheuttaisi kustannuksia sekä niille itselle että niiden toimittajille. Alueiden komitea katsoo sen vuoksi direktiiviehdotuksen mukaisesti, että nykyisten laskutusmuotojen samanaikainen käyttö tulee sallia samalla kun siirrytään vähitellen yhteisen eurooppalaisen standardin yhä yleisempään käyttöön. Kun on kehitetty yhteinen semanttinen tietomalli, myös muuntaminen erilaisten teknisten ratkaisujen välillä helpottuu. Jos esimerkiksi kansallisen lainsäädännön vaatimusten tai tiettyjen alojen tarpeiden tms. johdosta laskussa tarvitaan perussisällön lisäksi muunlaista sisältöä, voitaneen tällaisissa laskuissa hyödyntää nykyisin käytössä olevia laskuformaatteja, jotka usein kattavat tällaiset erityistarpeet.

9. huomauttaa kuitenkin samalla pitävänsä tärkeänä, että laadittavaksi ehdotettu eurooppalainen standardi ei estä tai hankaloita hankintaviranomaisten ja -yksiköiden eikä niiden tavarantoimittajien toimintaa. Komitea korostaa, että järjestelmästä tulee hyvin kallis, jos hankintaviranomaisilta ja -yksiköiltä edellytetään, että ne pystyvät ottamaan vastaan kaikenmuotoiset sähköiset laskut, jotka vastaavat semanttista tietomallia.

10. ehdottaa sen vuoksi, että direktiiviehdotusta selvennetään hankintaviranomaisia ja -yksiköitä koskevien vaatimusten osalta. On muun muassa täsmennettävä, ettei hankintaviranomaisten ja -yksiköiden tarvitse ottaa vastaan kaikkia erilaisia kansallisia tai käyttäjäkohtaisia teknisiä ratkaisumalleja vaan ainoastaan rajallinen määrä malleja. Pikemminkin on säädettävä, että hankintaviranomaiset eivät saa kieltäytyä ottamasta vastaan sähköisiä laskuja, jotka perustuvat semanttisen tietomallin eurooppalaiseen standardiin ja sellaisiin teknisiin malleihin, joiden pohjana on EU:n sääntelyjärjestelmässä tunnustetun standardointielimen (kuten CEN, ISO, UN/CEFACT tai OASIS) kansainvälinen vakiomalli. Direktiivi voidaan tällöin nähdä kansainvälisten standardien yhdenmukaistamistoinena, jolla kuitenkin varmistetaan, että laskun perustiedot noudattavat mm. yhteisen lainsäädännön mukaisia eurooppalaisia vaatimuksia.

11. katsoo, että mikäli laadittavan semanttisen tietomallin pohjaksi otetaan kansainvälisten standardointielinten nykyiset mallit ja mikäli lisäksi tekniset ratkaisumallit rajoitetaan kyseisten elinten vahvistamiin malleihin, tämä parantaisi yhteentoimivuutta ja vähentäisi samalla kustannuksia. Tämä luo kaupallisille toimijoille yhdenmukaiset toimintaedellytykset niiden kehittäessä standardiin perustuvia toimivia ratkaisuja.

12. korostaa niin ikään pitävänsä erittäin tärkeänä, että komissio harkitsee sähköisen laskutuksen edistämistä myös julkisia hankintoja koskevan sopimuksen (*Government Procurement Agreement*) puitteissa. Siten voitaisiin taata, että käytössä olevat säännöt koskevat valtaosaa WTO:n jäseniä, kaikki EU:n jäsenvaltiot mukaan luettuina. Tämä on lisäperuste sille, minkä vuoksi komission laatiman standardin pohjana tulee käyttää kansainvälisiä standardeja. Näin saadaan aikaan paitsi eurooppalainen myös kansainvälinen standardi, jossa otetaan huomioon ja johon sisältyvät mm. yhteisen lainsäädännön mukaiset EU:n vaatimukset ja tarpeet.

13. muistuttaa myös, että on tärkeää ottaa huomioon standardoinnin alalla jo käynnistetty toiminta ja etenkin Euroopan standardointikomiteassa CEN:ssä toteutettava työ, jonka puitteissa määritellään kaupankäyntiä koskevien tiedotusten sisältöä sekä osapuolien välisiä tiedotusten vaihtoprosesseja koskevat vaatimukset julkisten hankintojen alalla. Toiminnassa on jo mukana osallistujia useista EU:n jäsenvaltioista.⁽²⁾ Toiminnan tuloksia aiotaan jatkossakin hyödyntää sellaisissa komission käynnistämässä hankkeissa kuin e-SENS⁽³⁾ ja OpenPEPPOL⁽⁴⁾.

14. pitää erittäin tärkeänä, että kun nykyistä standardia työestetään tai kehitetään edelleen jo käynnistetyn työn pohjalta, huolehditaan siitä, että standardista tulee helppokäyttöinen ja että sitä on testattu ennen kuin annetaan suosituksia sen käytöstä. Olisi myös järkevää, että jonkinlaisen sertifiointin avulla olisi mahdollista varmistaa, että laskut, joiden oletetaan perustuvan standardiin, tosiasiallisesti ovat sen mukaisia. Kokemukset niistä jäsenvaltioista, joissa on käytössä vaatimuksia tietyn mallin noudattamisesta, osoittavat, että tarvetta jonkinlaiselle ohjenuoralle on, jotta jokaisen hankintaviranomaisen ja -yksikön ei tarvitse itse perustella, minkä vuoksi se ei ole voinut ottaa vastaan tiettyä sähköistä laskua. Tällainen menettelytapa voitaisiin todennäköisesti kehittää edellä mainituissa tunnustetuissa kansainvälisissä standardointielimissä.

⁽²⁾ Ks. www.cenbii.eu.

⁽³⁾ Ks. www.esens.eu.

⁽⁴⁾ Ks. www.peppol.eu.

15. painottaa lisäksi, että on erittäin tärkeää ottaa paikallis- ja aluetason samoin kuin muiden, valtion budjetista rahoitusta saavien julkishallintojen ja -laitosten edustajia mukaan standardin kehittämistyöhön.

16. huomauttaa, että koska parhaillaan käydään neuvotteluja ehdotuksesta uudeksi tietosuojasetukseksi, on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että asetuksen säännökset tukevat toimivaa sähköistä laskutusta.

17. korostaa, että yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annettuun direktiiviin 2006/112/EY sisältyvien sähköistä laskutusta koskevien säännösten mukaan sähköinen laskutus edellyttää vastaanottajan suostumusta. Aivan kuten direktiiviehdotuksessa todetaan, on tämä seikka otettava huomioon nyt tarkasteltavana olevia säännöksiä laadittaessa.

18. huomauttaa, että suurimmalla osalla hankintaviranomaisista ja -yksiköistä ei nykyisin ole mahdollisuutta ottaa vastaan ja käsitellä sähköisiä laskuja. Komitea pitää sen vuoksi olennaisen tärkeänä, että muutokseen varataan riittävästi aikaa ennen direktiivin voimaantuloa. Voimaantuloajankohta on lisäksi sovitettava yhteen julkisia hankintoja koskevaan pakettiin sisältyvien muiden sähköisten hankintamenettelyjen voimaantulon kanssa. Komitea katsoo, että voimaantulon tulisi tapahtua tietyn ajan – esimerkiksi 30 kuukauden – kuluttua siitä, kun komissio on julkaissut standardin. Näin varmistettaisiin, että standardi ehditään ottaa huomioon ohjelmistoissa ja että hankintaviranomaiset ja -yksiköt ehtivät hankkia itselleen standardia tukevia ratkaisuja. Komitea katsoo niin ikään, että jäsenvaltioiden on järjestettävä hankintaviranomaisille koulutusta ja tukea, jotta ehdotetun direktiivin säännökset voidaan panna täytäntöön asetetun määräajan umpeuduttua.

19. muistuttaa, että sähköisen laskutuksen käyttöönotto merkitsee sitä, että monet hankintaviranomaiset ja -yksiköt joutuvat hankkimaan asian vaatimat tietotekniset välineet ja yleensäkin hankkimaan lisätaitoja sähköisten laskujen käsittelyssä. Eri jäsenvaltioissa tarvittaviin toimiin tulee sen vuoksi sisältyä tuki sähköisten laskujen vastaanottamisen mahdollistavien tietoteknisten ratkaisujen hankinnassa. Tuen muotona voivat mahdollisesti olla keskitetyt hankintapuitesopimukset, joita viranomaiset voivat hyödyntää, tai viranomaisia voidaan auttaa vaatimusten muotoilussa, kun ne itse hankkivat sähköisen laskutuksen ratkaisuja.

20. katsoo, että hankintaviranomaisten ja -yksiköiden tueksi toteutettavien koulutus- ym. toimien lisäksi jäsenvaltioiden on panostettava myös osaamisen vahvistamiseen yrityksissä ja etenkin pk-yrityksissä.

21. katsoo, että ehdotus on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen, koska jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa yksinään ehdotetun direktiivin tavoitetta ratkaista rajat ylittävissä kaupassa esiintyvät yhteentoimivuusongelmat ja koska direktiiviehdotus on tähän asianmukainen väline.

22. korostaa, että komitea on asettanut sähköisen laskutuksen julkisissa hankintamenettelyissä yhdeksi vuodelle 2013 laaditun toissijaisuusperiaatetta koskevan työohjelman viidestä painopisteestä ja että tässä yhteydessä se on kuullut toissijaisuusperiaatteen toteutumista seuraavaan verkostoon kuuluvia kumppaneitaan ja asiantuntijaryhmää toissijaisuusperiaatteeseen liittyvistä kysymyksistä.

23. kehottaa Euroopan komissiota näyttämään hyvää esimerkkiä ja varmistamaan, että sähköiset laskut hyväksytään EU:n tukiohjelmiin liittyvissä julkisissa hankinnoissa.

Tiedonantoa koskevia yleisiä huomioita

24. suhtautuu myönteisesti komission asiakirjansa kohdassa 5.3. ehdottamiin avaintoimiin, joissa esitetään mm., että jäsenvaltioiden tulisi laatia kansallisia strategioita ja yksityiskohtaisia toimintasuunnitelmia täysin sähköisiä hankintoja varten, ottaen huomioon, että suurin osa hankintaviranomaisista ja -yksiköistä ei nykyisin käsittele sähköisiä laskuja.

25. korostaa, että myös yritysten ja etenkin pk-yritysten on lisättävä osaamistaan sähköisen laskutuksen alalla. Monissa jäsenvaltioissa tarvitaan todennäköisesti myös infrastruktuuritoimia. Komitea pitää sen vuoksi komission ehdotusta, jonka mukaan jäsenvaltioiden tulee harkita, voitaisiinko rakennerahastoja käyttää koulutuksen (erityisesti pk-yrityksille suunnatun koulutuksen) rahoittamiseen, hallintokapasiteetin vahvistamiseen ja infrastruktuurin rakentamiseen, yhtenä tapana ratkaista nämä ongelmat.

26. pitää infrastruktuurikysymyksiä olennaisena osana sähköisen laskutuksen toteuttamista ja katsoo sen vuoksi, että myös komission ehdotus, joka esitetään komission asiakirjan kohdan 5.2 alakohdassa 4 ja jonka mukaan täysin sähköisissä hankinnoissa, myös sähköisessä laskutuksessa, käytettävän infrastruktuurin kehittämistä voitaisiin rahoittaa ja tukea ehdotetun Verkkujen Eurooppa -välineen kautta, on yksi tapa tukea toimivaa infrastruktuuria näiden, kyseisiä liiketoimia koskevien viestien välittämiseksi. Komitea arvioi, että lisätoimenpiteitä infrastruktuurin kehittämiseksi saatetaan tarvita, sillä olosuhteet eri jäsenvaltioissa eroavat toisistaan huomattavasti.

27. pitää niin ikään myönteisenä komission aikomusta rahoittaa hankkeita, joilla edistetään yhteentoimivien sovellusten kehittämistä (e-SENS).

28. katsoo, että komission ehdotus työskentelyn jatkamisesta sähköistä laskutusta käsittelevällä eurooppalaisella sidosryhmäfoorumilla on hyvä, mutta haluaa komission samalla varmistavan, että paikallis- ja aluetaso on siinä edustettuna.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2013) 449 final

Johdanto-osan 7 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Sähköisen laskun perustietojen semanttista tietomallia koskevan eurooppalaisen standardin olisi perustuttava olemassa oleviin eritelmiin, mukaan lukien erityisesti eurooppalaisten tai kansainvälisten organisaatioiden laatimat eritelmät, kuten CEN (CWA 16356 ja CWA 16562), ISO (ISO 20022 -menetelmään perustuva rahoituslasku) ja UN/CEFACT (CII v. 2.0). Siinä ei pitäisi edellyttää sähköisiä allekirjoituksia. Tällaisessa eurooppalaisessa standardissa olisi määriteltävä semanttiset tietoelementit, jotka liittyvät eritoten myyjän ja ostajan täydentäviin tietoihin, prosessien tunnisteisiin, laskun määritteisiin, laskuriveihin, toimitustietoihin sekä maksutietoihin ja -ehtoihin. Sen olisi myös oltava yhteensopiva olemassa olevien maksuja koskevien standardien kanssa, jotta automaattinen maksujen käsittely olisi mahdollista.</p>	<p>Sähköisen laskun perustietojen semanttista tietomallia koskevan eurooppalaisen standardin olisi perustuttava olemassa oleviin eritelmiin, mukaan lukien erityisesti eurooppalaisten tai kansainvälisten organisaatioiden laatimat eritelmät, kuten CEN (~~CWA 16356 ja CWA 16562~~), ISO (~~ISO 20022 -menetelmään perustuva rahoituslasku~~) ja UN/CEFACT (~~CII v. 2.0~~) ja OASIS. Siinä ei pitäisi edellyttää sähköisiä allekirjoituksia. Tällaisessa eurooppalaisessa standardissa olisi määriteltävä semanttiset tietoelementit, jotka liittyvät eritoten myyjän ja ostajan täydentäviin tietoihin, prosessien tunnisteisiin, laskun määritteisiin, laskuriveihin, toimitustietoihin sekä maksutietoihin ja -ehtoihin. Sen olisi myös oltava yhteensopiva olemassa olevien maksuja koskevien standardien kanssa, jotta automaattinen maksujen käsittely olisi mahdollista.</p>

Perustelu

Komission tekstiehdotuksessa viitataan eräisiin eritelmiin. Laskutusta koskevat standardit muuttuvat toisinaan, eikä kaikkia mainittuja standardeja ole otettu käyttöön. Myöskään eräissä jäsenvaltioissa nykyisin käytössä olevia kansainvälisiä standardeja ei ole mainittu. Sen vuoksi on parempi viitata sellaisiin laskutusstandardeja koskeviin eritelmiin, jotka ovat eurooppalaisten tai kansainvälisten organisaatioiden laatimia. Näitä ovat esimerkiksi CEN, ISO, UN/CEFACT tai OASIS. Viimeksi mainittua organisaatiota ei mainita komission ehdotuksessa, mutta se tunnustetaan ns. käytännön standardin (de facto -standardin) tuottajaksi. Kyseinen standardi on monissa jäsenvaltioissa julkisen sektorin käytössä.

Muutosehdotus 2

4 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p><i>Eurooppalaisen standardin mukaiset sähköiset laskut</i></p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hankintaviranomaiset ja -yksiköt eivät kieltäydy ottamasta vastaan sähköisiä laskuja, jotka noudattavat eurooppalaista standardia, jonka viitetiedot on julkaistu 3 artiklan 2 kohdan nojalla.</p>	<p><i>Eurooppalaisen standardin mukaiset sähköiset laskut</i></p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hankintaviranomaiset ja -yksiköt eivät kieltäydy ottamasta vastaan sähköisiä laskuja, jotka noudattavat eurooppalaista standardia, jonka viitetiedot on julkaistu 3 artiklan 2 kohdan nojalla, ja jotka <u>perustuvat EU:n säännöstyössä tunnustettujen kansainvälisten standardointielinten kehittämisiin teknisiin malleihin.</u></p>

Perustelu

Mikäli hankintaviranomaisten ja -yksiköiden edellytetään ottavan vastaan kaikenmuotoiset sähköiset laskut, jotka vastaavat semanttista tietomallia, järjestelmästä tulee hyvin kallis. Yksi keino laskumuotojen määrän rajoittamiseksi on edellyttää, että sähköiset laskut noudattavat perustietojen semanttista tietomallia koskevaa eurooppalaista standardia ja että ne perustuvat EU:n tunnustamien standardointielinten (kuten CEN, UN/CEFACT, ISO ja OASIS) kehittämisiin teknisiin malleihin (syntaksiin).

Muutosehdotus 3

6 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p><i>Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä</i></p> <p>Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 48 kuukauden kuluttua direktiivin voimaantulosta. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset.</p> <p>Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.</p> <p>Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.</p>	<p><i>Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä</i></p> <p>Jäsenvaltioiden on <u>saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 48 kuukauden kuluttua direktiivin voimaantulosta toimittava aktiivisesti sen hyväksi, että hankintaviranomaisilla ja -yksiköillä on mahdollisuus ottaa vastaan sähköisiä laskuja, jotka noudattavat eurooppalaista standardia, jonka viitetiedot on julkaistu 3 artiklan 2 kohdan nojalla, ja jotka ovat eurooppalaisiin ja kansainvälisiin standardeihin perustuvien teknisten mallien mukaisia.</u></p> <p><u>Jäsenvaltioiden on saatettava eurooppalaisen standardin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 30 kuukauden kuluttua siitä, kun komissio on julkaissut 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti viittauksen tällaiseen eurooppalaiseen standardiin.</u> Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset.</p> <p>Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.</p> <p>Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.</p>

Perustelu

Toteutusajankohta olisi parempi määrittää tietyn ajan päähän siitä, kun komissio julkaisee standardin. Näin varmistettaisiin, että on aikaa standardin ottamiseksi käyttöön IT-ratkaisuissa ja testaamiseksi ja että hankintaviranomaiset ja -yksiköt ehtivät hankkia itselleen kyseiseen standardiin pohjautuvia ratkaisuja. Sopiva määräaika olisi 30 kuukautta sen jälkeen, kun komissio on julkaissut standardin 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Lisäksi on tärkeää, että jäsenvaltiot tarjoavat hankintaviranomaisille ja -yksiköille tarvittavaa tukea lisäämällä osaamista sähköisen laskutuksen alalla ja mahdollisesti myös sähköisten laskujen vastaanottamisessa ja käsittelyssä tarvittavan tietoteknisen ratkaisun hankinnassa. Tähän liittyvät toimet voisivat kattaa myös yrityksille ja etenkin pk-yrityksille tarjottavan koulutuksen. Ehdotettu teksti luo myös aiempaa paremmat edellytykset säädetyn standardin mukaisten sähköisten laskujen vastaanottamiselle ehdotetussa ajassa.

Bryssel 28. marraskuuta 2013

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
